

Kaleidoscopische tentoonstelling in Stedelijk Museum

RUDI FUCHS DENKT IN ZALEN

door WIM VAN DER BEEK

„In het klassieke museum voor moderne kunst vond een voortdurende wisselwerking plaats tussen actuele ontwikkelingen en traditionele kunst, waarbij beide elementen gelijkwaardig behandeld werden." Hardop filosoferend over de belangrijkste functies van een museum voor moderne kunst, stelt Rudi Fuchs vast dat de terugkeer naar die basisgedachte het meest wezenlijk is voor de reeks coupletten die hij dit jaar presenteert in het Stedelijk Museum Amsterdam. Daarmee wordt de draad van voormalig directeur Sandberg weer opgepakt.

In de door Fuchs uitgewerkte formule is 'kruisbestuiving' het toverwoord. Interacties tussen kunst en kunstenaars uit heden en verleden moeten zichtbaar maken dat oud en nieuw gelijktijdig van betekenis kunnen zijn.

Het democratische gehalte van Couplet II (tot eind juni) schuilt in het kaleidoscopische karakter en in de flexibele benadering van de vaste collectie in combinatie met tijdelijke tentoonstellingen van beperkte omvang. Met die aanpak wordt doelbewust afgeweken van de mega-tentoonstellingen naar Amerikaans model die lange tijd de Westeuropese musea voor moderne kunst in de greep hebben gehad. Fuchs wil daar vanaf. In Couplet II is

iedereen gelijk. De sterrenstatus die met de tentoonstellingen van Jeff Koons (1992) en Ilya Kabakov (1993) een voorlopig hoogtepunt in het Stedelijk bereikte, past niet meer in zijn didactische programmering.

De herwaardering van educatieve aspecten sluit aan bij het nieuwe Europese denken van Fuchs. Met de aandacht voor Willi Baumeister, Jean Dubuffet, Pierre Soulages en Antoni Tapies schakelen de schijnwerpers van Amerikaanse over naar Westeuropese kunstenaars die in de jaren vijftig hun belangrijkste werk maakten.

School

Wat Fuchs betreft mag het museum weer een school worden waar mensen leren kijken naar kunst die het vanuit kunsthistorisch oogpunt bezien verdient om te blijven leven: „Musea bieden vaak kunst aan zonder bijschriften. In een krant is een foto zonder ondertekening onvolledig. Ook een museum heeft de taak om relevante kennis over te dragen. Kanttekeningen zijn soms onmisbaar." Fuchs heeft zijn streven naar een beter begrip en een juist perspectief doelbewust verbonden met de keuze voor een gedoseerd aanbod, waardoor hij meer lijnen tegelijkertijd kan uitzetten. Een veelheid van onderlinge samenhangen en alternatieve mogelijkheden is het resultaat.

De tijden van groot, groter, grootst lijken definitief voorbij. Leerzaamheid en verscheidenheid zijn de nieuwe trefwoorden. De behoefte om te scoren met enkele toppers is een zachte dood gestorven. Fuchs constateert dat hij met

FOTO:
HANS
PETERS

■ Rudi Fuchs, directeur van het Stedelijk Museum stelde de tentoonstelling Couplet II samen. Daarbij had elke kunstenaar dezelfde status.

zijn veranderde inzichten aansluit bij de mentaliteit van de klassieke wielrenner die alle grote wedstrijden rijdt en zich niet concentreert op één evenement. „Ik ben tevreden met één zaaltje Kurt Schwitters", stelt hij vast. „Ik laat Schwitters liever zien in relatie tot andere generaties dan in een omvangrijke maar geïsoleerde presentatie. Differentiatie is belangrijker dan pieken."

Uitstraling

In Couplet II nemen de 'reconstructies' van Joan Jonas (de onbetwiste 'Grande Dame' van de performance) de functie van rode draad over van Mario Merz, terwijl de rol van Alberto Magnelli te vergelijken is met die van Pinot Gallizio in het eerste couplet. De aandacht voor de lijfelijke ervaringen van Jonas benadrukt dat fysieke uitstraling een subthema is in Couplet II, terwijl de keuze voor Magnelli laat

zien dat een hernieuwde kennisgeving met een bijna vergeten kunstenaar evengoed nieuwe gezichtspunten kan opleveren als de presentatie van een jong en bekend talent.

Erik van Lieshout (exponent van de moderne stripcultuur) en de Italiaan Domenico Bianchi vertegenwoordigen de jaren negentig. Hun werk garandeert opmerkelijke wisselwerkingen en dialogen met de foto's van Peter Hujar en Anton Corbijn, teksten van Carl Andre, schilderijen van Brice Marden en werk van de klassieke modernisten.

De back-to-the-basic-ideologie van Fuchs is innig verbonden met het denken in zalen. „Als ik een werk graag wil aankopen voor het museum zie ik het in gedachten hangen in een van de zalen naast ander werk dat in ons bezit is", zegt Fuchs. Dat signaal is voor hem een zwaarwegend criterium om iets te kopen of te laten zien. Couplet II leert dat de onge-

■ Joan Jonas, de 'grande dame' van de performance, aan het werk. FOTO: STEDELIJK MUSEUM

hoorde brutaliteit en de kracht van de eenzame fietser in de kunst ook bij het denken in zalen een streepje voor hebben.